

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 339 Din 19.07.2023

Dosar nr.: 278/2021

Petiția nr.: 2787/12.04.2021

Petent(ă):

Reclamat(ă): Societatea Provident Financial România IFN SA

Obiect: refuzul acordării unui credit de nevoi personale unei persoane nevătătoare

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Societatea Provident Financial România IFN SA cu sediul în Calea Șerban Vodă, Nr. 133, Central Business Park, Et. 1, Corp D-E, Et. 2, Corp D, Sector 4, Cod poștal 040205

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 2787/19.05.2021 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 3800/19.05.2021 a fost citată partea reclamată.

5. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petentul are un handicap vizual dovedit cu certificat medical.

7. Acesta a solicitat un credit în valoare de 4 000 lei care i-a fost refuzat întrucât procedurile IFN-ului reclamat nu permit semnarea documentelor decât printr-un reprezentant legal, având în vedere handicapul petentului.

8. Petentul a precizat că poate semna olograf documentele întrucât ar mai avea „*un rest de vedere*” și nu ar fi un impediment în ceea ce îl privește.

Susținerile părților reclamate

9. Partea reclamată precizează cu titlu preliminar că are calitatea de instituție financiară nebancaară și acționează sub supravegherea BNR cât privește activitatea de creditare. În acest sens, Se subsumează cerințelor actelor normative cu caracter

special care creează un cadru prudentțial și responsabil pentru stabilirea mediului financiar edictate de această instituție.

10. Agentul care s-a deplasat la domiciliul petentului într-adevăr a observat că petentul avea o anumită autonomie de percepție, nefiind cu totul nevăzător, însă nu a putut să estimeze în ce măsură.

11. Documentele puse la dispoziție de către petent au fost analizate în concordanță cu Regulamentul BNR nr. 17/2012, care stabilește că acordarea creditului se face pe baza unei analize riguroase, prealabile, privind capacitatea clientului de rambursare.

12. De asemenea, partea reclamată precizează că activitatea de creditare se desfășoară pe baza unei proceduri de creditare notificată de BCR, care nu exclude persoanele cu handicap de la obținerea unui credit, așa cum este precizat în Anexa 2 din Regulamentul 17/2012 privind condițiile de creditare.

13. Cu privire la împuternicirea solicitată aceea de a semna o altă persoană în locul petentului, această măsură a fost considerate necesară pentru a asigura o protecție a clienților, persoane cu dizabilități, și din perspectiva faptului că în activitatea părții reclamate au fost înregistrate cazuri când după acordarea creditului și semnarea contractului direct de către persoanele cu dizabilități vizuale, acestea sau rudele acestora au reclamat către reclamate, către ANPC sau BCR că nu ar fi văzut sau înțeles ce își asumă.

14. Față de susținerea petentului că reclamatul a refuzat acordarea creditului pe baza criteriului dizabilității, precizează că rezoluția a fost pentru aprobarea creditului, formalitatea de încheiere a contractului de credit, care să asigure respectarea de către reclamat a prevederii din art. 33 al OUG 50/2010, fiind ceea de împuternicire notarială.

IV. Motivele de fapt și de drept

15. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1 alin. (3) - Statul român

„(3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Art. 4. alin. (2) - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Art. 16 - Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 2 (1) *„În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie,*

categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

16. Colegiul director reține spre analiză refuzul părții reclamate de a acorda un credit de nevoi personale pentru o persoană nevătătoare, întrucât petentul nu poate semna olograf decât prin reprezentant legal ales.

Principiile de analiză aplicate în prezenta speță

17. Curtea Constituțională statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.¹

18. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- **la situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,

- **la situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”² în această situație.

19. Suntem în prezența unei posibile discriminări directe:

-o persoană este tratată în mod nefavorabil;

-prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;

-iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

20. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:³

-existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;

-existența unui criteriu de discriminare;

-existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;

-tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;

-existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

21. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

³ Art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, modificată și republicată.

justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații anologice sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

22. Colegiul director analizează dacă petentului i s-a aplicat un tratament diferențiat sau a avut loc o restricție în ceea ce privește posibilitatea accesării unui credit de nevoi personale.

23. În aceste condiții, Colegiul director constată că petentul a fost supus unei restricții la accesarea unui credit de nevoi personale întrucât printre criteriile de acordare pe care partea reclamată le impunea prin contract precum și prin regulamentele pe care Banca Națională le-a adoptat, era necesară semnătura olografă a contractului de creditare în cunoștință de cauză fără a exista suspiciunea unui consimțământ viciat. Ori, în prezenta speță, petentul nu a dorit numirea unui reprezentant legal ales, așa cum i-a sugerat partea reclamată, pentru a semna olograf contractul în cauză și pentru a lua la cunoștință în mod deliberat de toate prevederile și obligațiile contractuale.

24. Criteriul care subzistă în prezenta speță este cel al dizabilității vizuale.

25. Legătura de cauzalitate între criteriu și faptă subzistă, întrucât partea reclamată a refuzat acordarea unui credit de nevoi personale solicitate de petent întrucât este nevăzător iar regulamentele generale nu îi permit o plajă largă de aplicabilitate, ci sunt regulamente stricte care trebuie aplicate în consecință.

26. Astfel, chiar dacă petentul a invocat faptul că are un rest de vedere, aspect ce nu poate fi probat, iar partea reclamată i-a oferit alternativa numirii unui reprezentant legal care poate îndeplini toate obligațiile pentru semnarea și luarea la cunoștință a tuturor prevederilor din contract, Colegiul director constată că, petentului nu i s-a încălcat un drept, întrucât i s-a oferit alternativa numirii unui reprezentant care poate îndeplini toate formalitățile legate de creditare.

27. În mod pertinent partea reclamată justifică refuzul acordării creditului prin faptul că nu pot avea certitudinea că persoana în cauză în mod real și neviciat poate parcurge întreg contractul, chiar dacă petentul susține că are un rest de vedere și poate semna.

28. Colegiul director în urma analizării cumulative a tuturor condițiilor prevăzute de O.G. 137/2000, republicată din perspectiva existenței discriminării directe conform art. 2 alin. (1) aceasta nu este întrunită, întrucât nu există un drept încălcat.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. (1) O.G. 137/2000, republicată, lipsă drept încălcat.
2. O copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

MOȚA MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU-COSMIN - Membru

Data redactării: 02.08.2023

Redactată și motivată: AND/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept